

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3724/2020
23.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиле малолетне АА из ..., коју заступа законска заступница мајка ББ из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Јефтић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., кога по специјалном пуномоћју заступа Јована Муртин, адвокат из ..., ради измене одлуке о издржавању, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 116/20 од 10.03.2020. године, у седници већа одржаној дана 23.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 116/20 од 10.03.2020. године у делу којим је потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П2 2145/2018 од 28.11.2019. године у ставу другом изреке за износ од 200 евра месечно на име доприноса туженог издржавању мал. тужиле.

У преосталом делу, за износ од још 50 евра месечно, пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж2 116/20 од 10.03.2020. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П2 2145/2018 од 28.11.2019. године у ставу другом изреке се **ПРЕИНАЧУЈУ**, тако што се **ОДБИЈА, као неоснован**, тужбени захтев којим је мал. тужила АА из ... тражила да се тужени ВВ из ... обавезе да мал. тужили на име издржавања плаћа износ од још 50 евра месечно, од подношења тужбе па убудуће, док за то постоје законски услови.

Овом пресудом мења се пресуда Основног суда у Новом Саду П2 2832/12 од 12.12.2013. године у делу који се односи на висину издржавања.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 2145/2018 од 28.11.2019. године, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне тужиле плаћа месечно износ од 250 евра, почев од подношења тужбе па убудуће, док за то постоје законски услови, најкасније до петог у месецу за текући месец, уплатом наведеног износа на текући рачун законске заступнице мајке малолетне тужиле и утолико је измењена висина издржавања одређена пресудом Основног суда у Новом Саду П2 2832/12 од 12.12.2013. године. Преко досуђеног до траженог износа од 300 евра на име висине доприноса туженог за издржавање малолетне тужиле, тужбени захтев је одбијен. Обавезан је тужени да

малолетној тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 82.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате. Одбијен је захтев за исплату законске затезне камате на досуђени износ трошкова поступка од пресуђења до извршности. Малолетна тужила је ослобођена обавезе плаћања судске таксе.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 116/20 од 10.03.2020. године, одбијена је жалба туженог и првостепена пресуда потврђена у побијаном усвајајућем делу одлуке о тужбеном захтеву и делу одлуке о трошковима поступка (ставови 2. и 4. изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога.

Испитујући побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20) Врховни касациони суд је оценио да је ревизија делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, малолетна тужила рођена је ... године током емотивне везе њених родитеља, који су закључили брак 10.01.2015. године у ..., а поништили га пресудом суда у Бечу. Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 2832/12 од 12.12.2013. године обавезан је тужени да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне тужиле плаћа месечни износ од 150 евра.

Малолетна тужила сада похађа ... разред основне школе и има просечне месечне потребе у износу од 37.264,00 динара, а који се односе на исхрану, уџбенике и школски прибор, наставне и ваннаставне активности, све ближе наведено у нижестепеним пресудама.

Мајка малолетне тужиле по занимању је ..., запослена је и остварује зараду од 44.449,00 динара месечно, а из ванбрачне заједнице са ГГ има једно дете (малолетну ДД рођену ... године). Сада је на ... одсуству. Накнада за ... одсуство износи 44.282,00 динара, а од државе две године прима износ од 10.000,00 динара месечно. Не прима дечији додатак ни за једно дете. За малолетну ДД месечно издваја око 12.000,00 до 13.000,00 динара. Отац малолетне ДД остварује месечну зараду око 45.000,00 динара. Мајка малолетне тужиле нема непокретне имовине, са малолетном децом и ванбрачним супругом живи у стану који је у власништву њених родитеља, а у нижестепеним пресудама је утврђена висина трошкова њеног домаћинства.

Тужени живи и ради у ..., остварује месечну зараду у износу од 1.593,36 евра, засновао је ванбрачну заједницу и ванбрачна супруга није запослена. Тужени нема законску обавезу издржавања других лица осим малолетне тужиле.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом материјалног права из члана 160. и 164. Породичног закона, оценили да је тужени у обавези да доприноси издржавању малолетне тужиле плаћањем износа од 250 евра месечно, од дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски услови.

Чланом 164. Породичног закона прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука. Према члану 162. став 3. тог закона ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ, дужник издржавања.

У конкретном случају, родитељи малолетне тужиле закључили су споразум о самосталном вршењу родитељског права од стране мајке малолетне тужиле, а који споразум је унет у изреку пресуде Основног суда у Новом Саду П2 2832/12 од 12.12.2013. године, којим се тужени обавезао да на име издржавања малолетне тужиле плаћа износ од 150 евра месечно. Нижестепени судови су повисили износ месечног издржавања малолетне тужиле на 250 евра у односу на споразум о самосталном вршењу родитељског права из 2013. године, имајући у виду да је зарада туженог повећана у односу на зараду коју је примао у време када је закључен споразум (са 1.350 евра на 1.593,36 евра), да живи у ванбрачној заједници и нема законских обавеза издржавања других лица осим малолетне тужиле. Став нижестепених судова јесте да тужени може, без штете по сопствено издржавање, плаћати месечно износ од 250 евра за издржавање малолетној тужили, с обзиром да је млад, здрав и потпуно радно способан, нема других законских обавеза издржавања и у могућности је да повећаним залагањем и максималним радним ангажовањем кроз додатни рад (обављањем привремених и повремених послова и на сваки други подобан и дозвољен начин) оствари додатне приходе. Тужени је несумњиво у обавези да у новцу доприноси знатно више од другог дужника издржавања (мајка малолетне тужиле), јер је то у могућности, при чему није без значаја околност да мајка малолетне тужиле издржавањем доприноси и кроз негу и старање о малолетној тужили.

По мишљењу Врховног касационог суда, правилна је оцена нижестепених судова да су се на страни туженог промениле околности у односу на раније донету пресуду о висини издржавања и да је тужени у могућности да у већем износу од раније одређеног доприноси издржавању свог малолетног детета.

Међутим, одлучујући о висини доприноса туженог за издржавање малолетне тужиле, нижестепени судови нису правилно применили материјално право када су ценили све околности које су битне за одређивање висине издржавања, односно околности које се тичу потреба повериоца издржавања и могућности дужника издржавања, сходно одредби члана 160. став 2. и 3. Породичног закона, на шта се основано указује ревизијом.

Тужени поред обавезе да издржава малолетну тужилу нема обавезу издржавања других лица, а његова ванбрачна супруга није у радном односу и не остварује приходе. Тужили су повећане потребе, њена мајка има обавезу издржавања малолетне ДД. По оцени Врховног касационог суда, тужени приходима које остварује и евентуално другим радним ангажовањем у складу са својом радном способношћу може и треба да доприноси издржавању малолетне тужиле плаћањем месечног износа од 200 евра, а да преостали износ до укупне висине потребе малолетне тужиле подмирује њена мајка. Плаћањем месечног износа од 200 евра егзистенција туженог неће бити угрожена, због чега је за тај износ ревизија туженог одбијена као неоснована, а у преосталом делу за веће тражење до износа од 250 евра, нижестепене пресуде преиначене и тужбени захтев одбијен као неоснован.

Имајући у виду успех странака у спору правилна је одлука нижестепених судова о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом члана 153. став 2, и члана 154. ЗПП, у вези члана 207. Породичног закона.

Како се ради о спору о законском издржавању детета и по оцени Врховног касационог суда туженом не припада право на накнаду трошкова жалбеног поступка (како је то правилно оценио другостепени суд), нити право на накнаду трошкова ревизијског поступка, у коме је тужени успео у мањем делу.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. 416. став 1. и 165. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић